

Fredagen den 16 april

1 § Jordbruk och fiske

Jordbruksminister Eskil Erlandsson

**Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för
jordbruk och fiske den 29 mars 2010**

**Information och samråd inför möte i Europeiska union-
ens råd för jordbruk och fiske den 19 april 2010**

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Jag förklarar sammanträdet öppnat.

Vi ska börja med jordbruks- och fiskefrågor – fiske, när-
mare bestämt – med jordbruksministern.

Därefter blir det rättsliga och inrikes frågor med statssek-
reterare Minna Ljunggren från Justitiedepartementet ef-
tersom både justitieministern och migrationsministern har
anmält förhinder – helt enligt regelboken och i god tid. Jag
beklagar att ingen av dem kan vara med.

Vi har infört en ny rutin som är bra för mig, och förhopp-
ningsvis även för er. Jag behöver inte muntligt anmäla de
skriftliga samråd som vi har haft. Från och med nu lägger vi
till protokollet den lista som jag brukar läsa från så kan ni
där få information om besluten. Det är viktigt att man kan
spåra vilka beslut som har fattats och i vilka det finns avvi-
kande meningar och så vidare. Jag anmäler alltså att det
finns en sådan lista och att den läggs till protokollet.

Nu går vi till jordbruksdiskussionerna med Eskil Erlands-
son, som vi hälsar välkommen. Vi börjar med återrapport
från mötet i rådet den 29 mars. En sådan är utsänd. Den har
nämndens ledamöter kunnat ta del av.

Anf. 2 CHRISTINA AXELSSON (s):

Jag vill ställa en fråga med anledning av Europa 2020
som, vad jag förstår, diskuterades ganska livligt på mötet.

Inför diskussionen ställde jag en fråga till ministern om konsumentfrågor och att man skulle ta in dem i ett perspektiv av jordbruksfrågor i promemorian. Ministern svarade att man inte ville plöttra sönder den här strategin också.

Jag tycker att konsumentfrågor är viktigare än att man kan säga att de är plotterfrågor. Därför vill jag fråga ministern om något annat land lyfte upp vikten av jordbruksfrågor ur ett konsumentperspektiv när man diskuterade Europa 2020 och att det ska ligga i strategin för framtiden.

Jag tycker att det är angeläget för oss konsumenter att vi har bra jordbruksprodukter, ren mat och så vidare och att det är bra med märkning.

Anf. 3 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Fru ordförande! Enligt den minnesbild jag har tog inget land upp specifika konsumentfrågor under diskussionen den 29 mars.

Vi kan konstatera att det i jordbrukspolitiken, åtminstone den svenska, ligger ett konsumentperspektiv. Konsumentperspektivet är inte borttappat när vi pratar jordbrukspolitik. Om vi får in de övergripande 2020-tankarna i jordbrukspolitiken har vi kommit långt. I de övergripande 2020-tankarna finns det ju bara medborgarperspektiv, det vill säga konsumentperspektiv.

Anf. 4 CARINA OHLSSON (s):

Min fråga handlar också om EU 2020. Jag undrar hur ministern uppfattade diskussionen där man tog med CAP. Man kan läsa att ordförandeskapet sade att det är viktigt att ha inspel om det här på Europeiska rådet i juni. Man signalerar att man skulle lägga de nationella intressena åt sidan.

Det skulle vara intressant att höra hur ministern uppfattade diskussionen. Vilka intressen ska man lägga åt sidan? Vem signalerades det mot? Var det den ståndpunkt som Frankrike med flera har, eller var det vår?

Det kan vara viktigt att få med det som vi tycker är nationella intressen.

Anf. 5 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Fru ordförande! När det gäller diskussionen om den här punkten på förra rådsmötet och andra diskussioner på temat framtidens EU, 2020-strategin och den kommande CAP:en

är mina reflexioner att den finansiella krisen har slagit olika i de i EU ingående medlemsländerna.

2009/10:32
16 april

Det har gjort att diskussionen divergerar mer än för ett och ett halvt år sedan när den finansiella krisens verkningar inte syntes och kanske rent av inte fanns på det sätt som under de ett och ett halvt år som har gått. I de länder som är rejält drabbade av den finansiella krisen har fokus flyttats något från de direkta diskussionerna om det ena eller andra bidraget mot att öka sysselsättningen, få fler som bidrar till att bära den välfärd som man vill ha i alla delar av Europa och minska klyftor i samhället. Jag tycker att det är en sund diskussion.

Något som jag också applåderar och tycker är bra är att det har gått upp för fler och fler att någon måste betala. Har man inga pengar i plånboken – det är många som inte har det nu – är det inte riktigt lika roligt att prata om mer och ytterligare till en specifik sektor.

Anf. 6 ORDFÖRANDEN:

Vi lägger återrapporten till handlingarna.

Vi går vidare till samrådet inför mötet nästa vecka. Miljö- och jordbruksutskottet hade information i den här frågan i går. A-punktsbehandlingen ligger som vanligt utanför. Det finns en jordbruksministerrelaterad A-punkt. Om man har frågor om den kan man passa på nu. Samrådet avslutas 14.00 i eftermiddag.

Nu går vi till punkt 3, beslutsfrågorna på agendan. Fast det är egentligen inga beslutsfrågor, utan diskussion om samrådet om reformen av den gemensamma fiskeripolitiken. Där föreligger ett utlåtande om grönboken och reformen från miljö- och jordbruksutskottet – 2009/10:MJU4. Det producerades förra året. I kammaren beslutades den 26 november 2009 att lägga det till handlingarna med särskilt yttrande från Miljöpartiet. Senast frågan var uppe i nämnden var den 20 maj förra året. Den 13 november fick vi information i frågan. Nu förväntas en föredragning och diskussion.

Anf. 7 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Fru ordförande! Som ni vet presenterade kommissionen i april 2009 en grönbok avseende reformen av den gemensamma fiskeripolitiken. Grönboken var därefter ute på konsultation fram till årsskiftet. Vid konsultationstidens slut

hade kommissionen fått in 382 bidrag från ett stort antal aktörer, både medlemsstater och intresseorganisationer.

Mot bakgrund av frågans vikt skickade även den svenska regeringen in synpunkter på grönboken. Våra synpunkter utgick från behovet av en genomgripande reform. Vi betonade vikten av en fiskeriförvaltning baserad på ekosystemansatsen samt på behov av en långsiktighet i förvaltningen och en effektiv beslutsstruktur. Vi lyfte även fram vikten av att fiskeflottan måste anpassas till resurser och behovet av att se över EU:s externa fiskeripolitik. Vi betonade vikten och behovet av regelförenkling och kostnadseffektivitet liksom att politiken måste vara samstämmig med andra politikområden som miljöpolitiken och utvecklingspolitiken.

Det spanska ordförandeskapet har nu satt upp reformen på dagordningen för rådsmötet den 19 april. Vid rådsmötet kommer kommissionen att presentera en sammanfattning av konsultationen om grönboken.

Vi har just tagit del av kommissionens sammanfattning. Den är upplagd på samma sätt som grönboken med olika teman.

Vi tänker ta upp några punkter att notera från sammanfattningen. De flesta håller med om att det finns en reell överkapacitet i EU:s fiskeflotta. De lösningar som föreslås är rättighetsbaserade system med individuella kvoter eller fortsatta skrotningsbidrag.

Flera medlemsstater vill att kommissionen ska se närmare på var överkapaciteten finns geografiskt och i vilka segment.

Av sammanfattningen framgår att det finns en generell samsyn om att ekologisk hållbarhet krävs för en hållbar fiskerisektor. Det finns olika synsätt när det gäller hur en avvägning ska göras mellan ekologi, ekonomi och social hållbarhet. Jag tror att vi kan bidra med att arbeta för att de långsiktiga förvaltningsplanerna förbättras utifrån en ekosystemansats för att bättre passa regionala förhållanden.

Vi önskar eliminera utkasten för att kunna uppnå ett hållbart fiske. Även jag menar att vi helt måste få bort utkasten. Därför är det viktigt att vi arbetar vidare med att utveckla redskap där oönskad bifångst undviks, tillsammans med ett utkastförbud.

När det gäller beslutsprinciper finns det stort stöd för att rådet och Europaparlamentet ska fokusera på beslut om övergripande principer. Tekniska beslut, exempelvis om red-

skap, ska kunna tas på lägre nivå. Det finns olika syn på hur detta ska organiseras.

2009/10:32
16 april

Den fortsatta processen fortsätter att diskuteras under 2010 både i Europaparlamentet och i rådet. Kommissionen förväntas att komma med ett förordningsförslag i början av 2011. Målsättningen är att den nya förordningen ska kunna antas under 2012 så att den kan träda i kraft den 1 januari 2013.

Anf. 8 BENGT-ANDERS JOHANSSON (m):

Det här är en oerhört viktig fråga för Sverige. Vi har drivit den hårt. Jordbruksministern har varit framgångsrik, inte minst under ordförandeskapet, i att framhålla de svenska positionerna.

Utkastet är till förfång för många. Många retar sig på att man slänger ut fullt användbar fisk. Vi vet att många länder inte tycker att de tekniska lösningarna är de allra bästa. Dessutom tycker de att det ligger politik i hur stora maskorna ska vara i näten.

Vilka tankar finns bakom att man inte ska ha utkastet? Vad ska man göra med fisken? I min värld måste man landa den och använda den på ett klokt sätt.

Det kanske är en tidigt väckt fråga, men hur går resonemanget från svensk sida när det gäller hur man ska hantera det hela?

Anf. 9 JACOB JOHNSON (v):

Ministern talade om en förvaltning baserad på ekosystemansatsen som är långsiktig och bättre anpassad till regionala förhållanden.

Hur ser regeringen på diskussionen som också finns återgiven i kommissionens papper när det gäller en regionalisering av fiskeripolitiken och det beslutsfattande som vi har diskuterat, att man inom Östersjöområdet kan ha ett regionalt beslutsfattande? Det kunde vara intressant att höra ministern utveckla den ståndpunkten.

Sedan skulle jag vilja höra om ministern kan utveckla skrivningarna om att de vetenskapliga rekommendationer som är utfärdade av Ices måste beaktas. Det låter litet för svagt.

Anf. 10 ULF HOLM (mp):

Fru ordförande! Tack så mycket, ministern, för föredragningen! Mycket av detta är bra. Den kritik som Miljöpartiet i många år har haft mot EU:s fiskeripolitik är nu bekräftad, och både kommissionen och den svenska regeringen håller med om den. Men frågan är vad som är steget därefter. Vagare formulering än att Ices rekommendationer måste beaktas får man leta efter. Antingen säger man att de vetenskapliga rekommendationerna ska följas eller så gör man det inte. Lydelsen i regeringens ståndpunkt är att EU inte behöver följa dem. Om man uttrycker det så är man genast ute på farligt vatten.

Vidare tycker jag att man måste lyfta fram kritiken mot subventioneringen av EU:s fiskeflotta allt tydligare. Det finns ju både direkt och indirekt subventionering, och det borde man attackera från flera håll.

Ministern pratade om relationen mellan ekologi, ekonomi och social hållbarhet. Vi tycker fortfarande att de ekonomiska aspekterna väger alltför tungt i underlaget, så vi skulle vilja att ministern reder ut att de andra bitarna är minst lika viktiga.

Vi saknar också, som vi tidigare pratat om, konsumentfrågorna i EU 2020. Även när det gäller EU:s fiskepolitik är konsumentfrågorna väldigt viktiga. Vi vet att det är många som vill veta varifrån fisken som de köper kommer. Därför är ursprungsmärkningen en mycket viktig fråga som vi skulle vilja att man lyfter fram i diskussionen.

Slutligen, fru ordförande, gäller det EU:s fiskeavtal, som också berörs i det här dokumentet. Det finns frågetecken och osäkerhet om huruvida fiskeavtalen är hållbara ur ekologisk och social synvinkel. De har fått mycket kritik, inte minst från EU-parlamentet som nu har börjat lyfta ett finger mot de här fiskeavtalen. Vi ser gärna att den svenska regeringen backar upp denna kritik och försöker att omförhandla avtalen för att få dem bättre.

Anf. 11 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Fru ordförande! Diskussionerna om utkastet är inte avslutade. En målsättning som jag har satt upp är att det inte ska vara lönsamt att plocka i land det som eventuellt kommer upp som bifångst och att tjäna pengar på det, för det skulle uppmuntra till att man plockar upp det som man inte får eller

ska plocka upp. Samtidigt är alltid min målsättning att vi ska bruka naturresurserna på ett klokt sätt. Därför vore det tråkigt, tycker jag, om vi inte nyttjade den naturresurs som vi ändå måste plocka upp eftersom vi har ett utkastförbud. Att hitta ett bra system för att inte få något reellt ekonomiskt värde på fisk som är för liten eller rent av inte alls kan plockas upp, men som av något skäl ändå hamnar i selektiva redskap, är en problematik som fordrar lite tankemöda. Sedan gäller det att vi kommer överens om ett sådant system – många klagar på utkastförbudet av skälet att det är stora investeringar gjorda i fiskeredskap som ju blir oanvändbara – och hittar en tidsmarginal så att redskapen kan bytas ut under en tid. De diskussionerna återstår, men frågan är av högsta vikt och intresserar mig mycket, bland annat av skälet att vi måste ha en uthållighet i fisket och inte plocka upp fisk som inte har lekt.

Så över till Jacob Johnsons och Ulf Holms frågeställningar. Vi har diskuterat ganska många gånger i EU-nämnden om vi ska överlåta till någon annan att fatta de reella besluten, och vi har kommit fram till att det ska vi inte göra. Vi kan inte på formella grunder överlåta beslutsfattandet till någon annan. Formalia går ju alltid att ändra på. Men vi har också sagt att det finns andra aspekter att väga in, och det är politiken som ska göra det. Det finns sociala faktorer att ta hänsyn till, och ibland finns det ekonomiska faktorer att ta hänsyn till. Och det gör vi i politiska församlingar. Det gör Sveriges riksdag när vi väger samman saker och ting och fattar ett politiskt beslut, och samma sak är det på fiskeområdet. För Sveriges del är det viktigt att framhålla att ett uthålligt hållbart fiske, alltså ekologi, är nummer ett. Men det går inte att negligera att det också finns andra punkter, men de ligger under punkten ett.

Vad gäller vem som ska fatta dessa beslut är det att konstatera att det finns en beslutsordning. Vi har ett ordinarie beslutsfattande också på det här området. Det innebär alltså att den demokratiskt valda församlingen i Europaparlamentet ska vara med. Det innebär svårighet att delegera till exempelvis de regionala RAC:erna. Vad vi har sagt och vad jag tror mig kunna säga, för att citera mina kolleger, är att många emellertid tycker att vi ska använda oss mer av de regionala RAC:erna och ta mer hänsyn till dem i den rådgivning som vi tar in, för de har ju den reella kunskapen och

kanske den bästa kunskapen om vad som är viktigt att ta hänsyn till. Det handlar då inte bara om vetenskapen som Ices ger oss utan också om de ekonomiska och sociala förhållandena.

Mer kunskap och mer råd från de regionala RAC:erna är min önskedröm för att vi ska komma så långt vi bara kan. Sedan kan vi mer eller mindre, möjligen i en framtid, bekräfta de råd och rekommendationer som vi får från de regionala RAC:erna, så att vi slipper sitta och diskutera de här petitessefrågorna länge och ofta.

Anf. 12 CARINA OHLSSON (s):

Jag hade ungefär samma frågor som Jacob Johnson och Ulf Holm ställde, och ministern svarade ju på dem. Ministern sade att den ekologiska dimensionen är nummer ett. Det uppfattar jag som starkare än att Ices rekommendationer måste beaktas, att man verkligen ska ta med dem på ett ordentligt sätt och inte bara titta på dem lite vid sidan om. Det tar jag som intäkt för att man verkligen har den ekologiska dimensionen som nummer ett.

Jag funderar på hur det är med de ekologiska, ekonomiska och sociala dimensionerna när man sluter de här avtalen som det ställdes en fråga om. Är det så att man verkligen tar med dem också? Ibland känns det som att man kanske tittar mer på EU-ländernas hållbarhet när det gäller fiske. När det inte finns fisk hemma åker man till något annat land. Jag vill förvissa mig om att man från svensk sida verkligen har de ekologiska, ekonomiska och sociala dimensionerna för ögonen också när det gäller det tredjeland som många gånger utnyttjas. Det är viktigt att det förs fram att det hållbara fisket ska gälla, att det inte bara är vi EU-länder som ska klara oss. Det har ju visat sig att svenska fiskare inte heller är oskyldiga. Nu hänvisar jag inte till regeringen utan till svenska fiskare. Det är angeläget att man ser att de här aspekterna är viktiga också i förhållande till tredjeland.

Anf. 13 ULF HOLM (mp):

Fru ordförande! Eftersom ministern inte svarade på en del av mina frågor repeterar jag dem. De gällde subventioneringen, ursprungsmärkningen och konsumentfrågorna och EU:s fiskeavtal med tredjeland, som ministern inte alls berörde. Det som ministern lyfte fram var detta att man ska ta

vetenskapliga hänsyn, och där prioriterade ministern främst ekologi. Det finns också andra faktorer, ekonomiska och sociala. Då skulle jag vilja fråga om ministern kan ge något exempel där man har gått längre än Ices rekommendationer. Finns det något sådant fall skulle jag vilja att ministern berättade om det. Det vi vet historiskt sett är att man alltid har gått lägre än rekommendationerna, just därför att man hela tiden väger in ekonomiska och sociala faktorer. Det är den negativa utvecklingen vi ser. Därför är jag inte nöjd med svaret att man bara bör beakta Ices rekommendationer, utan man bör ha tydligare skrivningar där. Från Miljöpartiets sida vidhåller vi vårt särskilda yttrande och gör det till en avvikande mening.

Anf. 14 ORDFÖRANDEN:
Det är noterat.

Anf. 15 CHRISTINA AXELSSON (s):
Jag vill instämma i Ulf Holms följdfråga rörande konsumentintresset och en ordentlig märkning. Men jag skulle också vilja höra ministrarnas svar när det gäller det som det pekas på i grönboken om den bristande politiska viljan att se till att bestämmelserna följs. Jag tycker att om man har en märkning ska man se till att den är rätt gjord, så att det inte fuskas med det.

Anf. 16 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):
Fru ordförande! En förutsättning för att det ska finnas fiskare är ju att det finns fisk i haven. Finns det ingen fisk i haven behövs det inga fiskare, så det ligger egentligen i allas intresse att det finns mycket fisk i haven, att det finns ett överskott att bringa upp som mat till oss konsumenter.

Vi tillhör dem som därtill brukar prata om vikten av biologisk mångfald i alla habitat. Vi brukar inte vara många som gör det, men från svensk sida brukar vi påpeka att vi är övertygade om att människor vill ha biologisk mångfald i alla habitat.

Beträffande avtal med tredjeland har vi från svensk sida många gånger framhållit att därest det ska finnas sådana avtal måste de vila på grunden att det finns ett säkert överskott att bringa i land, att fiska.

Vi brukar säga att vi måste ha en övervakning och kontroll av de EU-fartyg som fiskar, att de är inom de avtal som

finns och att alla följer samma regler i de områden där det fiskas. Vi brukar också säga att avtalen måste stämma överens med den allmänna utvecklingspolitiken som vi har för de länder som vi hyr fiske från, så att vi drar åt samma håll inom olika politikområden.

Vi brukar också säga att överskotten måste vara vetenskapligt belagda, så att det inte vilar på tro utan på vetenskap.

När det gäller de frågor som har ställts om ursprungsmärkning glömde jag att säga i mitt förra inlägg att frågan kommer att diskuteras under lunchen, så jag tänkte ta upp den under nästa punkt. Vi kanske kan återkomma till frågeställningarna under den punkten på vår dagordning.

Vad beträffar den konkreta frågan om Ices, dess rådgivning och om huruvida den följs eller inte är det min bild att vi i dag i flera fall än tidigare har följt Ices rådgivning och att vi de gånger som vi inte har följt rådgivningen har fått en något mindre ökning än tidigare. Jag påstår framt, utan att ha några papper med mig om det, att i flera ärenden och beslut tar rådet i dag större hänsyn till den vetenskapliga rådgivningen från Ices än vad som var fallet tidigare. Det tycker jag är glädjande.

Avslutningsvis kan vi konstatera att vi under det svenska ordförandeskapet, efter ett mycket gediget arbete från mina medarbetares sida, antog en kontrollförordning.

Det var inte helt lätt att få kontrollförordningen på plats, men nu är den på plats. Det är jag mycket glad och nöjd över, och det hoppas jag att EU-nämnden också är. Förordningen ger oss ett instrument att se till att fisk som inte ska plockas upp ändå plockas upp. Det är en av nycklarna till biologisk mångfald i haven och fiskbara bestånd, det vill säga ett överskott av fisk att plocka upp.

Anf. 17 ORDFÖRANDEN:

Vad gäller märkningen, om jag förstod det rätt, är det onekligen så att marknadsorganisation för fiskeriprodukter med mera ska diskuteras på lunchen. Såvitt jag förstår är det dock en informationspunkt.

Därför vill jag av tekniska skäl konstatera att om och när partierna har synpunkter är det svårt att låta bli, och kanske till och med på sin plats, att de framförs här. Så har också redan skett. Det är på den här punkten vi har ett ställningsta-

gande, åtminstone av mjukare sort. Jag tror inte att vi får tillfälle att göra ett sådant vid lunchdiskussionen.

2009/10:32
16 april

Jag har noterat avvikande mening från mp här. Om det skulle finnas avvikande meningar i förhållande till lunchdiskussionen går det inte att framföra sådana där eftersom det är en information. Så passa på och säg sådant nu, så att det blir tydligt och klart i protokollet. Det är rimligt att vi tar upp en del sådant här ändå, om det är okej med jordbruksministern. Finns det någon som vill förtydliga eller lägga till något?

Anf. 18 MAGDALENA STREIJFFERT (s):

Fru ordförande! Jag har en fråga om fiskeavtalet med tredjeland. Fiskeavtalet med Marocko är kritiserat från svenskt håll. Vi sade nej till det förra gången med tanke på att Marocko ockuperar Västsahara, och man fiskar i Västsaharas vatten.

Det kanske är för tidigt att säga någonting om detta, men min fråga är om Sverige jobbar med att försöka få fler länder att säga upp avtalet.

Anf. 19 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Vad beträffar avtalet med Marocko skickade jag den 2 mars ett brev till den nya fiskekommissionären angående EU:s partnerskapsavtal med Västsahara. Även om kommissionen har lämnat viss relevant information vid det möte med medlemsländerna som hölls innan brevet skrevs anser jag inte att frågan om sahariernas fördelar av avtalet är tillfredsställande belyst.

I höst ska nu avtalet utvärderas för att eventuellt omförhandlas. I brevet uttryckte jag därför att det i höstens utvärdering av det avtal som finns är av yttersta vikt att utröna specifikt hur avtalet kommer befolkningen i Västsahara till godo.

Anf. 20 ORDFÖRANDEN:

Därmed är diskussionen avslutad. Jag finner att det finns stöd för regeringens här redovisade upplägg inför fortsatta förhandlingar i denna fråga, men noterar avvikande mening från mp.

Då går vi vidare till lunchdiskussionen, som jag tror är en informationspunkt för vår del. Detta är ett årligt beslut som ofta brukar bli en A-punkt, så i den meningen kommer det beslut sedan. Men nu förväntas helt enkelt en diskussion.

Anf. 21 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Det spanska ordförandeskapet har bjudit in till en lunchdiskussion i samband med jordbruks- och fiskerådet nu på måndag. Lunchdiskussionen är den första diskussionen i rådet om reformen av marknadsordningen. Syftet med marknadsordningen är som ni vet att stabilisera marknaden, garantera en jämn tillgång på produkter av hög kvalitet, tillförsäkra konsumenterna rimliga priser och stödja fiskarnas inkomster.

Mot bakgrund av detta vilar marknadsordningen på följande grundpelare: gemensamma saluföringsnormer och konsumentinformation, stöd till bildandet av producentorganisationer, prisstödssystem baserat på intervention vid vissa prisnivåer samt en kompensationsmekanism för tonfisk och gemensamma bestämmelser för handel med tredjeländ.

Jag välkomnar översynen av marknadsordningen, och jag anser att det också är lämpligt att denna översyn görs i samband med CFP-reformen. Enligt min åsikt är processen som rör frågor om konsumentinformation det viktigaste att lyfta fram i sammanhanget. Min utgångspunkt är att jag tror att de flesta konsumenter önskar bidra till ett hållbart nyttjande av fiskeresursen. En förutsättning för att konsumenten ska kunna bidra till detta är att hon eller han ges förutsättningar att göra aktiva val.

Utförlig konsumentinformation är en grundförutsättning för att konsumenten ska kunna göra dessa aktiva val. I dag är det svårt för konsumenten att göra ett aktivt val i fiskedisken när ursprungsmärkningen hänvisar till så stora områden som exempelvis Nordostatlanten.

Vi har kommit ett stycke på väg i frågan om att hantera spårbarheten i och med antagandet av kontrollförfordningen under det svenska ordförandeskapet. Men för att nå ända fram till konsumenten behöver information och märkning bli tydligare bland annat genom att man hänvisar till mindre områden, till exempel Kattegatt.

Detta är ståndpunkter som jag kommer att framhålla när vi diskuterar marknadsreformen. Lunchdiskussionen är som sagt en första diskussion i rådet om reformen av marknadsordningen, och den kommer framöver att följas av samma färdplan som CFP-reformen. Inga dokument har delats ut som vägledning för diskussionen.

Anf. 22 ORDFÖRANDEN:

2009/10:32

16 april

Då förfar vi så för nämndens del att vi har hört detta och rent tekniskt betraktar det som en informationspunkt i dag. Om ingen har några frågor eller inspel till jordbruksministern tackar vi för informationen. Därmed är vi klara med rådsagendan.

Vi säger tack för i dag och trevlig helg till jordbruksministern. Lycka till på rådet!

2 § Rättsliga och inrikes frågor

Statssekreterare Minna Ljunggren

**Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för
rättsliga och inrikes frågor den 25–26 februari 2010**

**Information och samråd inför möte i Europeiska union-
ens råd för rättsliga och inrikes frågor den 22–23 april
2010**

Anf. 23 ORDFÖRANDEN:

Då har vi större delen av ledningen på Justitiedepartementet utom just statsråden Ask och Billström här. De har som tidigare anmälts förhinder i dag.

Vi går vidare till nämndens dagordningspunkt 2 – rättsliga och inrikes frågor. Punkten börjar med återrapporten från det senaste rådet. Samtliga frågor kommer att föredras av statssekreterare Minna Ljunggren och om hon känner för det lämnar hon ordet till andra relevanta medarbetare.

Först föreligger rapport från mötet i RIF-rådet den 25–26 februari i Bryssel. En sådan är utsänd. Vill statssekreteraren säga något om den?

Anf. 24 Statssekreterare MINNA LJUNGGREN:

Ja tack, jag tänkte säga ett par ord om den. Vi kompenserar statsrådets frånvaro med den stora delegationen här.

Anf. 25 ORDFÖRANDEN:

Ni är välkomna allihop!

Anf. 26 Statssekreterare MINNA LJUNGGREN:

Vi börjar med en kort återrapportering från förra RIF-rådet. Det hölls i Bryssel den 25–26 februari. Då godkände RIF-rådet en strategi för den inre säkerheten och en rådsresolution om en modell för överenskommelse om inrättande av en gemensam utredningsgrupp.

Vidare antogs 29 åtgärder i syfte att stärka de yttre gränserna och bekämpa olaglig invandring. Vid mötet diskuterades också förslaget till direktiv om rätten till tolkning och översättning i straffrättsliga förfaranden. Rådet fick information om den nyinrättade ständiga kommittén för operativt samarbete i frågor som rör den inre säkerheten, Così, som veckan innan dess hade sitt första möte.

Rådet diskuterade även förslag till direktiv om den europeiska skyddsordern, en pakt mot olaglig internationell nar-

kotikahandel och frågan om anslutning till Europarådets konvention om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna. Vi återkommer strax till de punkterna eftersom de finns med på dagordningen även för det kommande mötet.

Då går jag in på B-punkterna ...

Anf. 27 ORDFÖRANDEN:

Nej, först tar vi en diskussion om återrapporten. Precis som statssekreteraren sade återkommer vi till detta. Vi brukar försöka förlägga diskussionen om frågor som fortfarande är vid liv, så att säga, till exempel den om de mänskliga fri- och rättigheterna, till den tidpunkt då frågan kommer upp som B-punkt. Först har vi frågor om återrapporten.

Anf. 28 BODIL CEBALLOS (mp):

Min fråga handlar om punkten om Frontex arbetsprogram. På s. 25 säger ordföranden någonting som jag inte tidigare har hört uttryckas så tydligt. Det handlar om vad syftet med återsändandena och annat är. Han understryker vikten av en verkligt gemensam återsändandepolitik som han ansåg vara ojämförbart effektiv i avskräckande syfte. Det här stärker bara bilden av att den flyktingpolitik som vi har är ett signalsystem snarare än en fråga om asylrätten i dess vanliga bemärkelse.

Jag skulle vilja höra om det är någon form av positionsförändring. Att många enskilda länder har uttryckt sig på det här sättet tidigare är någonting som vi har hört. Men vi har inte hört det komma från ordföranden. Då blir det ju lite mer tyngd i det hela. Jag skulle alltså vilja höra hur tanken om detta är.

Jag var på ett möte här i riksdagen för inte så länge sedan med Libanons ambassadör. Han tog upp ett fall där man hade skickat många på en gång i ett chartrat plan tillbaka till Libanon, och han berättade om den effekt det får där. Sverige har ett gott rykte i många länder, men när vi gör på det här sättet och skickar många på en gång upprör det känslorna.

Vi har haft gemensamma transporter till exempelvis Burundi som har passerat Sverige och plockat upp folk härifrån och på andra håll. Det ger en effekt i det land de kommer till, och vi skaffar oss ett dåligt rykte. Är det någonsin

någon som diskuterar de frågorna i rådet – det dåliga rykte vi faktiskt håller på att skaffa oss?

Anf. 29 SUSANNE EBERSTEIN (s):

Jag har bara en formell fråga. Vi har haft en diskussion här i EU-nämnden om att vi vill ha medlemsstaterna utskrivna. Om vi tittar i åiterrapporten ser vi att man på ett förredömligt sätt utan att ens hemligstämpla har sagt vad de olika länderna tycker. Men på s. 13 tar orken slut. Jag vill vädja till er om att vi får åiterrapporter där man skriver ut vilka länder det gäller.

Anf. 30 ORDFÖRANDEN:

Jag delar vice ordförandens synpunkt. Den är framförd förut, som många av medarbetarna vet. Det är rimligt att vi får höra detta muntligt där det är närmast obegripligt för oss i det skriftliga. Allra bäst är det att vi får ett tydligt skriftligt material utsänt före sammanträdet. Jag håller med om detta.

Anf. 31 Statssekreterare MINNA LJUNGGREN:

Vi tar till oss dessa punkter.

Vad gäller Bodil Ceballos synpunkter vill jag poängtera att det är viktigt att hålla isär att vi ska ha en rättssäker asylprövning och att vi sedan ska ha ett bra och effektivt återsändandearbete.

Det är en självklarhet för oss att vi ska ha en rättssäker prövning. Det är lika självklart att det efter en rättssäker prövning finns två utgångar: Man får uppehållstillstånd och får stanna i Sverige eller man får inte uppehållstillstånd, och då ska man återvända. Det är fullkomligt solklart. Det arbetet ska göras på ett så värdigt, humanitärt och lämpligt sätt som möjligt. Jag utgår helt enkelt från att våra myndigheter arbetar så.

Jag vet inte om någon vill lägga till något ytterligare i Frontexfrågan, men jag vill understryka att det är viktigt att hålla isär asylbedömningar och återvändande.

Anf. 32 BODIL CEBALLOS (mp):

Det var egentligen inte det jag frågade om. Det är en sak hur våra myndigheter agerar. Men det handlar om den politiska positionsförflyttningen, som går alltmer mot det här. Det finns också andra som poängterar vikten av det gemensamma återsändandet och sådana saker. Det har pågått en

positionsförflyttning under en lång tid, och det har varit lite disparata länder som har uttryckt sig extra tydligt i frågan. Men nu kommer det från ordföranden.

2009/10:32
16 april

Anf. 33 Statssekreterare MINNA LJUNGGREN:

Jag skulle inte vilja hålla med om att det är någon positionsförändring. Det är ett fokus på att vi ska ha en rättssäker prövning. När vi stärker en rättssäker prövning blir det också tydligare att en rättssäker prövning har ett tydligt avslut. Det är kanske det som ligger till grund för Bodil Ceballos synpunkter.

Anf. 34 ORDFÖRANDEN:

Det Bodil Ceballos frågar om är väl om det spanska ordförandeskapet är mer restriktivt än till exempel det svenska. Det var onekligen skarpa formuleringar som syftas på i återrapporten.

Anf. 35 MARYAM YAZDANFAR (s):

Jag kan inte heller låta bli att reagera på formuleringen om avskräckande syfte. Är det att människor ska avskräckas att söka asyl? Är det att människor ska avskräckas från att fly undan förföljelse? Det finns en värderingsförskjutning när man använder sådana formuleringar. Det är viktigt att om den svenska regeringen står för en annan ståndpunkt ska man poängtera det och markera det.

Anf. 36 ORDFÖRANDEN:

Framför allt ska vi utreda vem ”man” är och om det är någon som vill avskräcka. Även i den frågan ligger: Är detta en positionsförflyttning av det spanska ordförandeskapet? Det kan statssekreteraren precisera ytterligare sedan och göra sin kommentar till.

Anf. 37 DÉSIRÉE PETHRUS ENGSTRÖM (kd):

Fru ordförande! Man kan fundera på vad som menas med olaglig invandring. När jag tänker på olaglig invandring tänker jag mer på människosmugglare och så vidare.

På s. 24 säger Sverige att man ska hantera migrationsströmmarna på ett ordnat sätt, men att man ska respektera mänskliga rättigheter och att den lagliga invandringen till EU inte får kompliceras, och så vidare.

Där tycker jag att Sverige ändå på något sätt har markerat vad man tycker. Men det kan vara intressant om begreppet olaglig invandring handlar om att man inte vill att personer ska komma hit eller om det är smuggling man är emot och människohandel.

Anf. 38 Statssekreterare MINNA LJUNGGREN:

Vad gäller några eventuella positionsförflyttningar vill jag återigen poängtera att Sverige inte avser att göra några sådana positionsförflyttningar, och jag känner inte heller till några andra sådana positionsförflyttningar. Det jag kan tänka mig ligger bakom dessa formuleringar är möjligen en ökad tydlighet och ingenting annat.

Anf. 39 ORDFÖRANDEN:

Då är det noterat. Vi lägger återrapporten till handlingarna.

Nu går vi in på B-punkterna och själva dagordningen. Vad gäller A-punkter behandlas de i skriftlig procedur utanför sammanträdet. Men det finns två händer fulla av justitiedepartementsrelaterade A-punkter. Är det någon av ledamöterna som vill ställa frågor om någon av dem är det egentligen nu ni har chansen. Sedan sker själva samrådet utanför sammanträdet. Några frågor? Nej.

Vi går då in på B-frågorna. Jag ska anmäla att departementsrådet Mikael Tollerz informerade om agendan i justitieutskottet i går den 15 april.

Först har vi punkt 3, Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om europeisk skyddsorder. Där finns det ganska mycket riksdagshistoria som jag ska anmäla.

Det kom en hel del tillkommande material i mejl med kanslikommentarer som jag hoppas att ledamöterna har sett. EU-nämnden behandlade frågan senast den 19 februari, då med stöd för regeringens upplägg inför fortsatta förhandlingar. Sedan dess har det varit överläggningar i justitieutskottet den 9 mars med stöd för regeringens ståndpunkt. Det har också gjorts en subsidiaritetsprövning enligt Lissabonfördraget den 11 mars utan invändningar mot subsidiariteten.

Mot bakgrund av att överläggningarna i justitieutskottet var så pass nyligen vill jag bara påminna om det. Jag kommer självklart att lämna ordet fritt här. Men syftet med förhandlingssamrådet i nämnden bör vara att fokusera på det

förhandlingsstrategiska och det som har hänt sedan dess. Det är alltid svårt att hålla isär. Jag vill bara säga detta, särskilt när de har varit så aktiva i justitieutskottet.

2009/10:32
16 april

Anf. 40 Statssekreterare MINNA LJUNGGREN:

Punkt 3 gäller som sagt europeisk skyddsorder. Det är Spanien som tillsammans med Sverige och tio andra medlemsländer har lagt fram ett förslag till direktiv om en europeisk skyddsorder. Syftet med direktivet är att förbättra skyddet för brottsoffer och personer som utsätts för hot.

Ordförandeskapets ambition är att vid ministermötet nästa vecka nå en överenskommelse om innehållet i direktivet. Direktivet innebär att hotade personer ska kunna flytta från en medlemsstat till en annan utan att förlora rätten till ett besöksförbud eller annan typ av skyddsåtgärd.

Det ska ske på ett sådant sätt att den utfärdande staten begär att en skyddsåtgärd, till exempel ett förbud att komma in i den skyddsbehövandes hem, ska överföras till den verkställande staten. Denna åtgärd ska sedan genomföras i den verkställande staten enligt lagstiftningen där.

Den utfärdande statens bedömning av skyddsbehovet ska godtas av den staten som verkställer. Den hotade personen slipper på detta sätt ansöka om skydd på nytt i den nya medlemsstaten. I vissa medlemsstater meddelas ett beslut om en skyddsåtgärd genom ett straffrättsligt förfarande medan i andra i ett civilrättsligt eller någon annan form av förvarande.

En fråga som har fått stort utrymme under förhandlingarna är tillämpningsområdet, det vill säga vilken typ av förfaranden som ska omfattas. Ordförandeskapet förespråkade inledningsvis ett brett tillämpningsområde som omfattade skyddsåtgärder meddelade i straffrättsliga, civilrättsliga och också andra förfaranden.

Sverige har gett sitt stöd till den inriktningen, och den har godtagits av rådets rättstjänst. Kommissionen menar att som fördraget är formulerat måste skyddsåtgärder kunna härledas till ett brott som har begåtts. Det synsättet har nu fått gehör bland en majoritet av medlemsstaterna. På grund av den svängningen har ordförandeskapet föreslagit ett snävare tillämpningsområde.

Vi har hela tiden strävat efter ett så brett tillämpningsområde som möjligt. Syftet med direktivet är att förbättra skyd-

det för hotade personer, och det är väldigt viktigt. Samtidigt måste vi nu konstatera att en majoritet av medlemsstaterna vill ha ett snävare tillämpningsområde.

Inför och under mötet nästa vecka gäller det att hitta en acceptabel kompromiss. Vi kommer att sträva efter en kompromiss som innebär att vårt svenska system till så stor del som möjligt kommer att omfattas av direktivets tillämpningsområde.

En annan fråga som har varit föremål för diskussion är frågan om kompetensfördelning mellan den utfärdande och den verksställande staten. Flera medlemsstater har förordat att den verksställande staten efter överförandet bör ha i princip all kompetens över följdbeslut. Vissa andra medlemsstater har haft motsatt hållning och förespråkat att den utfärdande staten ska behålla kompetensen över följdbeslut.

Nuvarande förslag är enligt vår bedömning en bra och välavvägd kompromiss. Bland annat har vi fått gehör för skrivningar som förtydligar att den verkställande staten har kompetens över överträdelser av skyddsåtgärder som i sig utgör brottsliga gärningar.

Vi tycker att förhandlingarna har lett fram till ett på det hela taget acceptabelt resultat. Vi ska komma ihåg att det i dag inte finns något samarbete alls mellan medlemsstaterna i de här frågorna. Detta instrument är det första i sitt slag.

Direktivet ger ökade möjligheter för hotade personer att röra sig fritt inom EU. Sammanfattningsvis är vi positiva till ordförandeskapets förslag.

Anf. 41 MARYAM YAZDANFAR (s):

Fru ordförande! Detta är en väldigt viktig fråga och framför allt en viktig rättighetsfråga för många kvinnor som har levt i våld i nära relationer så att också de kan åtnjuta den fria rörligheten i EU. Vi tycker i grunden att det är bra.

Det jag för protokollets skull vill lyfta upp är det som vi i justitieutskottet ville uppmärksamma speciellt. Det rörde bland annat minimirättigheter för rättssäkerhetsgarantier och frågan om rättegångskostnader.

Anf. 42 ORDFÖRANDEN:

Vill statssekreteraren kommentera den aspekten på detta?

Anf. 43 Statssekreterare MINNA LJUNGGREN:

Nej, tack.

Anf. 44 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Vi går vidare till punkt 5 om eventuella slutsatser om SIS II. Den frågan är också välbekant för nämnden och var i nämnden senast den 19 februari då vi informerades om detta. Utkast har gått ut i mejl, så det har nämndens ledamöter fått.

Anf. 45 Statssekreterare MINNA LJUNGGREN:

Det är som sagt en välbekant fråga. Projektet har som ni vet omgärdats av problem och förseningar. Som ni också vet genomfördes ett så kallat milstolpetest i januari och februari för att helt enkelt säkerställa att den nuvarande tekniska lösningen är värd att fortsätta att utveckla.

Det alternativ som vi annars skissade på var att förnya SIS genom att i stället vidareutveckla det nuvarande tekniska system som används för SIS. Inför nästa ministermöte ska slutresultatet av milstolpetestet presenteras, och på grundval av det ska vi sedan fatta beslut om den fortsatta utvecklingen av SIS II.

Beslutet kommer att fattas i form av rådsslutsatser. Innehållet är fortfarande under diskussion. Men allt pekar på att man kommer att föreslå att utvecklingen av nuvarande SIS II fortsätter.

Bedömningen från vår egen tekniska expertis är också att en fortsättning av den nuvarande lösningen är både ekonomiskt och tekniskt ett säkrare vägval än att övergå till alternativlösningen. Vi tänker därför stödja en inriktning av rådsslutsatserna som innebär att den nuvarande utvecklingen fortsätter.

Anf. 46 ORDFÖRANDEN:

Jag finner för ordningens skull att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Vi går vidare till punkt 6, Europeisk pakt för kamp mot den internationella olagliga narkotikahandeln. I den här frågan informerades nämnden den 19 februari. Nu förväntas antagande. Detta kan eventuellt bli en A-punkt. Eftersom vi inte har haft samråd förut har vi det här och nu.

Anf. 47 Statssekreterare MINNA LJUNGGREN:

Ordförandeskapet har meddelat att dagordningspunkten kommer att antas som en A-punkt på rådsmötet. Jag tänkte

ändå säga några ord, eftersom det är en beslutspunkt i en ny fråga.

På initiativ av ordförandeskapet har ett förslag till en europeisk pakt för kampen mot den internationella olagliga narkotikahandeln presenterats. Ordförandeskapet önskar att förslaget antas vid RIF-rådet.

Förslaget till pakt utgör en del av EU:s strategi för narkotikabekämpning som upprättades 2005 och EU:s narkotikahandlingsplan för 2009–2012. Förslaget utgör också en konkret tillämpning av Stockholmsprogrammet och av strategin för inre säkerhet i EU:s område som har antagits.

Genom pakten samlas åtgärderna i de olika instrumenten i ett dokument. Det görs vissa förtydliganden av vad som ska göras, och det läggs fast tidsramar för det arbetet. Åtgärderna i förslaget fokuseras främst på att bekämpa kokainhandel i Västafrika, heroinhandel från Balkan och på att strypa narkotikakartellernas tillgångar.

Det är viktigt att vi kan störa kokain- och heroinrutterna. Men vi får samtidigt inte glömma bort andra typer av narkotika som vi i Norden drabbas särskilt av. I förslaget står det därför att ett liknande initiativ rörande syntetisk narkotika ska lanseras nästa år. Sverige ställer sig bakom förslaget.

Anf. 48 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Punkt 7 om återtagandeavtal med Turkiet har utgått.

Vi går då vidare till punkt 8, Handlingsplan för genomförande av Stockholmsprogrammet. Just detta är väl bekant för nämnden. Men den här frågan är rent tekniskt ny när det gäller handlingsplanen. Det är för vår del en informationspunkt, eftersom det förväntas föredragningar av kommissionen.

Anf. 49 Statssekreterare MINNA LJUNGGREN:

Stockholmsprogrammet ska i likhet med dess föregångare Haagprogrammet följas upp genom en handlingsplan som mer i detalj ska lyfta fram de olika åtgärder som nämns i Stockholmsprogrammet och även en tidsplan för när alla dessa åtgärder ska genomföras. Vid rådsmötet ska kommissionen presentera sitt förslag till handlingsplan, och vi hade hoppats kunna informera er om innehållet här. Tyvärr har kommissionen fortfarande inte lagt fram sitt förslag. Enligt uppgift kommer man att göra det först den 20 april.

Vad vi känner till i dag kommer förslaget att presenteras i form av ett meddelande. Det kommer att innehålla en kortare, mer politiskt inriktad inledning följt av en lista med de olika åtgärderna och en tidsangivelse för när respektive åtgärd är tänkt att läggas fram. Det spanska ordförandeskapet är väldigt angeläget om att kunna anta handlingsplanen i vår, så vi kan se fram emot intensiva förhandlingar de kommande månaderna.

Sverige känner av naturliga skäl ett särskilt ansvar för att denna handlingsplan på ett korrekt och balanserat sätt genomför innehållet i Stockholmsprogrammet och de särskilda avvägningar i texten som förhandlades fram under vårt ordförandeskap. Precis som var fallet för programmet är det viktigt att bevaka att åtgärder som syftar till att stärka den gemensamma säkerheten också respekterar rättssäkerhet och enskildas rättigheter och att båda typerna av åtgärder genomförs i samma takt och med samma grad av prioritet under den kommande femårsperioden.

När kommissionens förslag väl har presenterats kommer vi naturligtvis att sätta samman en faktapromemoria och informera riksdagen på vanligt sätt inför de konkreta förhandlingarna i rådet.

Anf. 50 MAGDALENA STREIJFFERT (s):

Fru ordförande! När det gäller Stockholmsprogrammet är det kända ståndpunkter från Socialdemokraterna att vi inte riktigt håller med om att detta är tillräckligt väl balanserat. Vi tycker att det är för mycket fokus på restriktiva åtgärder – det handlar om Frontex och gemensamma återvändanden i avskräckande syfte.

Det är klart att vi gärna hade velat se att man i stället för dessa frågor diskuterade mer lagliga vägar till Europa och att man diskuterade att länderna inom EU följer mänskliga rättigheter. Vi vet fortfarande om att Grekland inte tillräckligt bra har sett till att förbättra det sätt på vilket mottagande av asylsökande sker i dag. Sverige skickar fortfarande inte tillbaka ensamkommande barn till Grekland enligt Dublinförordningen. Man borde också se över detta när det gäller Malta, där vi har många rapporter om vidriga förhållanden när det gäller mottagande av asylsökande. I stället diskuterar man med medlemsländer när det gäller just Frontex och hur

man kan hitta sätt att hindra människor från att komma till Europa och söka asyl.

Även om detta är en föredragning av kommissionen kan det bli en diskussion, och vi ser också i den svenska ståndpunkten att man tycker att Stockholmsprogrammet är tillräckligt bra. Vi undrar då om vi kanske kan ha en avvikande mening när det gäller den svenska ståndpunkten på denna punkt.

Anf. 51 ORDFÖRANDEN:

Både ja och nej, på något sätt – tekniskt sett är detta en informationspunkt. Däremot har vi stenografiska uppteckningar, och där passar det utmärkt bra att framföra precis sådant här. Det kommer alltså att synas i dem vad Socialdemokraterna tycker. Så fungerar det.

Anf. 52 MARYAM YAZDANFAR (s):

För att spinna vidare på vad Socialdemokraterna tycker vill jag koka ned vår huvudkritik gentemot Stockholmsprogrammet på det straffrättsliga området.

För det första handlar det om utbyggnaden av stora register och databaser. Vi tror inte att stora register på EU-nivå kan vara avgörande för att minska andelen brott. Tvärtom tror vi att stora register med uppgifter som används kan kränka den personliga integriteten när uppgifter används i ett annat syfte än vad de först insamlades för.

För det andra handlar det om sambandet mellan prostitution och människohandel. Vi är starkt kritiska till att regeringen inte drar det sambandet. Om efterfrågan på köp av sexuella tjänster bekämpas minskar också människohandeln. Det finns ett tydligt samband där, och det är anmärkningsvärt att man inte lyfter upp den frågan.

Slutligen menar vi att brottsmisstänkta trots att samtliga EU-länder har skrivit under Europakonventionen om mänskliga rättigheter fortfarande saknar de mest grundläggande rättigheterna inom EU. Att uppfylla minimikraven för rätts-säkerhet är om inte annat också en anständighetsfråga när vi stärker det rättsliga samarbetet.

Anf. 53 Statssekreterare MINNA LJUNGGREN:

Jag vill gärna tacka för synpunkterna på Stockholmsprogrammet, som vi kan konstatera redan föreligger.

Det är glädjande att Socialdemokraterna står bakom Sveriges hållning när det gäller att jobba för fler lagliga vägar in till Europa, vilket vi gör på många olika sätt. Man kan alltid kritisera Stockholmsprogrammet ur ett svenskt perspektiv, men vi ska komma ihåg att det är många olika medlemsstater som gifter sig samman med sina ståndpunkter.

Sverige är ett föredöme på migrationsområdet i många olika avseenden, till exempel när det gäller vår lagstiftning om arbetskraftsinvandring. Tack vare alliansregeringen, med stöd av Miljöpartiet, har vi numera ett av världens mest öppna system för arbetskraftsinvandring, vilket vi hoppas och gärna vill influera andra medlemsstater med. Jag tror inte att det har varit en hemlighet för någon att Sverige hade velat gå längre på en del punkter, särskilt i just detta avseende, men vi är som sagt många olika medlemsstater som ska enas. Det är dock en punkt där vi jobbar särskilt hårt för att komma vidare.

Sedan vill jag gärna lämna ordet till Mikael Tollerz, som har några synpunkter på den andra frågan.

Anf. 54 Departementsrådet MIKAEL TOLLERZ:

Jag har ett par korta reflexioner med tanke på det Maryam Yazdanfar sade.

När det först gäller frågan om upprättandet av stora EU-register är det också regeringens uppfattning att detta är något man bör undvika. Man bör i första hand arbeta med informationsutbyte mellan medlemsstaterna i befintliga register. Sedan finns det naturligtvis register som är både bra och nyttiga; vi har just talat om SIS II till exempel.

Frågan om prostitution och människohandel är som ni vet inte så lättarbetad inom EU eftersom flera medlemsstater – eller till och med en stor majoritet av medlemsstaterna – har en ganska annorlunda uppfattning än Sverige i denna fråga. Vi försökte under vårt ordförandeskap i EU ändå sätta människohandelsfrågan i ett bredare perspektiv på olika sätt, bland annat genom en stor internationell konferens i Bryssel som fick mycket uppmärksamhet. Detta är en fråga man måste arbeta långsiktigt med.

Den tredje kommentaren gällde arbetet för misstänkta rättigheter, och regeringen är helt ense med Maryam Yazdanfar i uppfattningen att detta är oerhört viktigt. Av det skälet drev Sverige denna fråga hårt under ordförandeskapet,

bland annat genom att på eget initiativ lägga fram ett förslag till ett rambeslut om rätten till tolkning och översättning och även en handlingsplan för det fortsatta arbetet med dessa frågor, som kommer att föranleda ett antal rättsakter under kommande år.

Anf. 55 MIKAEL CEDERBRATT (m):

Fru ordförande! Om man tittar på Stockholmsprogrammet och jämför det med Haagprogrammet, som den förra regeringen förhandlade fram, ser man att det gamla programmet hade väldigt fokus just på kontroll – det var lite grann i följden av den 11 september – medan Stockholmsprogrammet helt plötsligt har lyft upp rättssäkerhet för enskilda. Många av de frågor Magdalena Streijffert beskriver som problem *är* problem, och nu har Stockholmsprogrammet ändå givit en ram för att ge unionen verktyg att faktiskt åtgärda detta.

Det viktigaste när det gäller rättssäkerhet är för en asylsökande att de facto få tillgång till asylsystemet och att det är rättssäkert. Jag är därför lite nyfiken på hur regeringen tänker bevaka att detta blir så bra som möjligt.

Anf. 56 BODIL CEBALLOS (mp):

Jag vill också instämma i att det är bra att det i den svenska ståndpunkten står att EU ska respektera rättssäkerhet och enskildas rättigheter. I övrigt vill jag dock ansluta mig till mycket av det mina socialdemokratiska kolleger har tagit upp tidigare. Exakt samma ståndpunkter behöver inte upprepas en gång till, men det jag tycker är viktigt och som jag saknade mycket i Stockholmsprogrammet är att det handlar så mycket om de restriktiva åtgärderna – man talar om att åtgärda problemet, och det ska för det mesta vara tufft, men det talas väldigt lite om hur man ska förebygga dessa problem.

Vad gör vi för att undvika denna brottslighet? Vad gör vi för att undvika att människor tvingas fly? Det är väldigt lite om hur vi ska jobba på denna front, så mitt medskick till regeringen är nu att jobba med att i handlingsplanen få in det som kan vara de förebyggande åtgärderna. Det ska inte bara handla om restriktiva åtgärder.

Anf. 57 JACOB JOHNSON (v):

Detta är en informationspunkt och ett meddelande från kommissionen om handlingsplanen för genomförandet av

Stockholmsprogrammet och handläggningen av Stockholmsprogrammet i sig. Där har Vänsterpartiet tidigare anmält en avvikande mening och presenterat ett alternativt förslag som vi anser bättre tar hänsyn till exempelvis personlig integritet. Det räcker att jag säger det så att det kommer med i de stenografiska uppteckningarna. I övrigt kan jag hålla med om det Bodil Ceballos sade om vikten av att i handlingsplanen försöka lyfta fram de förebyggande åtgärderna mer.

2009/10:32
16 april

Anf. 58 MAGDALENA STREIJFFERT (s):

Fru ordförande! Jag är glad att den svenska regeringen håller med oss socialdemokrater, och jag hoppas också att vi när det kommer till handlingsprogrammet inte bara diskuterar Frontex och gemensamma återvändanden. Det har vi nämligen gjort rätt mycket nu.

Man märker att länder som Grekland, Malta, Cypern och Italien är starka länder som vill diskutera bara dessa frågor, och då är det viktigt att vi visar att den andra sidan finns. Det är förebyggande åtgärder, och det kan handla om lagliga vägar in för att söka asyl samt rättssäkerhet. Ta upp och kritisera Grekland och Malta, de länder som faktiskt inte följer de mänskliga rättigheterna och de direktiv vi har beslutat om! Jag vill göra medskicket att jag hoppas att detta kommer att synas i diskussionerna.

Anf. 59 MARYAM YAZDANFAR (s):

Jag har bara två korta kommentarer.

Gällande sambandet mellan prostitution och människohandel är jag medveten om att Sverige ofta är i minoritet med sin syn på och lagstiftning om sexköp samt synen på människohandel och kopplingen däremellan. Därför är det så oerhört viktigt att aldrig rucka på denna ståndpunkt och att hela tiden föra upp den på dagordningen.

Sedan kan jag inte låta bli att reagera angående stora system och exemplet SIS II. Det är väl ett exempel på en följetong som är både dyr och komplicerad, och jag hoppas för både ekonomins och någonstans legitimitetens skull att detta till slut kommer att fungera. Jag tycker dock inte att det är ett bra exempel på hur stora register fungerar, för det har det uppenbarligen inte gjort hittills.

Anf. 60 Statssekreterare MINNA LJUNGGREN:

Om jag börjar med Mikael Cederbratts fråga är det så att rätten att söka asyl poängteras på många olika ställen. Den har poängterats i Stockholmsprogrammet, och den har poängterats i den pakt som föregick Stockholmsprogrammet. När vi för Sveriges del hela tiden pratade om balans var det mycket om att åtgärder som syftar till att jobba med gränskontroll aldrig får leda till att rätten att söka asyl ifrågasätts och sätts i fara. Det var alltså oerhört viktigt för oss att få in i Stockholmsprogrammet, vilket vi också tyckte att vi uppnådde i slutändan.

Det framåtsyftande arbetet handlar mycket om de direktiv vi nu förhandlar om och jobbar med, till exempel asylprocedurdirektivet. Det är väldigt viktigt att vi bevakar att de helt enkelt blir så bra som möjligt.

Som svar på Bodil Ceballos intressanta fråga vill jag säga att det här med att jobba med orsakerna till migration är något som också finns i Stockholmsprogrammet. Det finns ett avsnitt om yttre förbindelser. Det går alltid att göra mer, det går att bli mer konkret, och det hoppas vi nu att man kan bli i handlingsplan och så vidare.

Detta är ett område som är ganska nytt, får man säga. Man har inte jobbat med det så väldigt länge, men man jobbar inom ramen för global approach och så vidare. Det finns mycket tänk kring dessa frågor, mindre konkret för närvarande. Det blir dock alltmer konkret, och vi jobbar mycket med att konkretisera.

När det gäller frågan om Frontex och balansen och så vidare så var det, precis som jag svarade på Mikael Cederbratts fråga, någonting som regeringen pratade om under hela det svenska ordförandeskapet i höstas. Man kunde inte prata om Stockholmsprogrammet utan att nämna ordet "balans" och rätten att söka asyl. Det är alltså något som vi har hamrat in, så den svenska ståndpunkten är solklar. Men i EU får man, som ni vet, inte alltid sin vilja igenom till hundra procent, men det är droppen som urholkar stenen. Vi jobbar på.

Jag tror att Mikael Tollerz har några kommentarer på övriga delar.

Anf. 61 Departementsrådet MIKAEL TOLLERZ:

Mycket kort utan att förlänga diskussionen om Schengens informationssystem har jag den kommentaren att medlems-

staterna ändå är ense om att det här informationssystemet är en nödvändig förutsättning för den fria rörligheten. Utan Schengens informationssystem ingen fri rörlighet inom EU. Socialdemokraterna har ju också ställt sig bakom utvecklandet av detta informationssystem.

2009/10:32

16 april

Anf. 62 ORDFÖRANDEN:

Talarlistan är tom och jag tackar regeringen för informationen. Vi har säkert anledning att återkomma till detta.

Punkt 9 är däremot en beslutspunkt. Det handlar om antagande av en rekommendation från kommissionen till rådet om att bevilja inledande av förhandlingar angående program för att spåra finansiering av terrorism, även kallat Swift.

Frågan har varit i nämnden förut, så ni känner igen den. Den 27 november förra året behandlade vi den med stöd för regeringens ståndpunkt och med avvikande mening från Miljöpartiet. Vi informerades den 19 januari i år och fick därtill kompletterande information på mejl den 24 februari om att den skulle upp som information på dagordningen på det senaste rådet.

Anf. 63 Statssekreterare MINNA LJUNGGREN:

Rådet antog den 30 november förra året ett avtal om informationsutbyte avseende finansiella meddelanden mellan EU och USA. Informationen kommer från företaget Swifts datasystem som är ett globalt omfattande system för över-sändande av meddelanden mellan finansiella institutioner.

Det var ett tillfälligt avtal som skulle gälla maximalt nio månader, men i februari i år röstade Europaparlamentet nej till det här avtalet som därmed föll.

Samtidigt har medlemsstaterna och Europaparlamentet uttryckt att de vill ha samarbete med USA på detta område. Därför har kommissionen nu lagt fram ett förslag om att förhandla på nytt med USA om ett avtal.

Kommissionens förslag till nya förhandlingsdirektiv innehåller i huvudsak samma typ av bestämmelser som finns i det tillfälliga avtalet. En skillnad är att kommissionen föreslår att avtalet inte ska vara tidsbegränsat. Det finns också nya skrivningar om integritet, reciprocitet och översyn.

Vi ska förstås hålla i minnet att Europaparlamentets samtycke krävs för att avtalet ska kunna ingås. Sammanfatt-

ningsvis kan Sverige godkänna att förhandlingar inleds i
enlighet med förhandlingsdirektivet.

Anf. 64 ORDFÖRANDEN:

Detta har funnits nämndens ledamöter till handa i en blå
mapp, eftersom det är hemligstämplat. Det finns och har för-
hoppningsvis studerats.

Anf. 65 MARYAM YAZDANFAR (s):

Fru ordförande! Det här är väldigt komplicerad materia att
gräva i, och jag har gjort mitt bästa. Vi socialdemokrater tror
att det behövs en sådan här spårning för att kunna förhindra
och förebygga terrorism.

Vi har tidigare sett exempel på när sådana här spårningar
har lett helt fel och oskyldiga människor har drabbats. Därför
är rättssäkerhetsaspekten otroligt viktig men också öppen-
heten från regeringen gentemot riksdagen, vilket inte minst
symboliseras av det faktum att regeringen faktiskt har blivit
KU-anmälld på grund av det bristande samrådet under förra
året.

Jag vill bara påpeka att vi vill ha mycket information och
helst också översatt information kring detta, eftersom det är
viktiga frågor. Det kan man också poängtera. Att få hemliga
handlingar sent och på engelska försvårar det parlamenta-
riska arbetet avsevärt.

Anf. 66 ORDFÖRANDEN:

Vad gäller riksdagsbehandlingen av julisamrådet vill jag
bara säga att som också har upprepats i kanslikommentarerna
är det mycket riktigt så att regeringen KU-anmälde den 5
augusti med begäran om granskning av regeringens samråd
med EU-nämnden den 27 juli.

Denna prövning i konstitutionsutskottet pågår, och vi ska
inte föregripa den. Därför ska jag inte lägga några värdering-
ar i det, men jag måste ändå till protokollet konstatera att
samråd i den frågan skedde. KU prövar nu hur fort det gick,
på vilka grunder och så vidare. Detta är ett särskilt ärende
som inte vi ska fördjupa oss i här.

Men det var samråd inför det beslutet i riksdagen, och det
syns i protokollet.

Anf. 67 BODIL CEBALLOS (mp):

Jag vill bara tala om att vi inte har ändrat uppfattning i den här frågan utan vidhåller vår avvikande mening.

2009/10:32

16 april

Anf. 68 ORDFÖRANDEN:

Den är noterad.

Anf. 69 JACOB JOHNSON (v):

Vad jag kan se på dokumentationen har jag inte anmält avvikande mening tidigare, men jag tänker nog göra det nu. Bland annat tycker jag inte att det är berett ordentligt. Vi har ingen överläggning i justitieutskottet att luta oss emot, och att man i direktivet lyfter bort tidsbegränsningen och att det ska löpa tills vidare tycker jag inte är lämpligt. Jag anmäler därför avvikande mening.

Anf. 70 ORDFÖRANDEN:

Den är noterad.

Anf. 71 Statssekreterare MINNA LJUNGGREN:

Angående informationen vill jag bara säga att vi förstås är angelägna om att lämna ifrån oss så mycket information som möjligt på ett så tidigt stadium som möjligt, vilket även skedde i det här fallet.

Jag vet inte om Mikael Tollerz har några tillägg till övriga frågor och kommentarer? Nej.

Anf. 72 ORDFÖRANDEN:

Vad gäller handlingar sent och på engelska beklagar vi alltid det. Det är tyvärr ingen ovanlighet alls i EU-arbetet. Det vet alla som jobbar med till exempel utrikesfrågorna, och det förekommer även här och i Ekofin med flera. Men handlingar har som sagt funnits, och partierna har sagt vad de tycker om detta.

Jag har noterat avvikande meningar från v och mp och finner därmed ändå att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Anf. 73 DÉSIRÉE PETHRUS ENGSTRÖM (kd):

Jag har bara en fundering om det som står i papperet att det inte har någon påverkan på svenska regler.

Jag tänker att det ändå på något sätt borde kunna innebära att personer i Sverige också trackas, spåras eller finns. Vad

innebär det? Det måste väl ändå på något sätt påverka svenska banker, tänker jag.

Jag kanske inte kan det här tillräckligt, men eftersom det är så komplicerat dristar jag mig ändå att ställa frågan.

Anf. 74 ORDFÖRANDEN:

Det låter som en utmärkt relevant fråga.

Anf. 75 Ämnessakkunnige TOMAS FÄRNDAHL:

Helt kort handlar det alltså om ett system där man i pågående utredningar om terrorism eller finansiering av terrorism där det redan finns information om en viss misstanke om detta brott ska kunna utföra en sökning i den här databasen och då utfå möjlig relevant information som sedan kan ingå i en sådan utredning. Om det är en person med anknytning till Sverige må det vara så. På så sätt gör det ingen särskild skillnad vilket land man kommer från.

Visst – svenska banker och finansiella institut använder sig också av Swift, liksom majoriteten gör. Det är det dominerande företaget på marknaden för den här typen av meddelanden.

Svarar detta på frågan?

Anf. 76 DÉSIRÉE PETHRUS ENGSTRÖM (kd):

Vem gör själva sökningen?

Anf. 77 Ämnessakkunnige TOMAS FÄRNDAHL:

Ansvar för det här programmet ligger hos Department of The Treasury i USA, och de hanterar sökningen. Sedan sker en översyn av sökfunktionen av representanter från företaget Swift, också av oberoende granskare förutom själva analytikerna som gör sökningen i databasen. För varje sökning ska de även ange den koppling som måste finnas innan man får göra en sökning. Det är därifrån sökningarna görs.

Anf. 78 DÉSIRÉE PETHRUS ENGSTRÖM (kd):

Då innebär det att om man skulle upptäcka någon person i Sverige med en terroristkoppling blir det det vanliga rättssystemet i Sverige med samverkan. Är det så man ska se det?

Anf. 79 Ämnessakkunnige TOMAS FÄRNDAHL:

Det är så man får se det. Det är det samarbetet som finns, och det finns också med i det tillfälliga avtalet och förhand-

lingsdirektivet att det ska vara ett bra samarbete, det vill säga USA ska samarbeta med de länderna som berörs. Det uttrycks tydligare i ett avtal, om det kommer till stånd, att det blir en viss skyldighet för USA att faktiskt ta kontakt med de berörda länderna.

2009/10:32
16 april

Anf. 80 ORDFÖRANDEN:

Tack för det utbytet och de inspelen! Det framgår väl av samrådet både nu och tidigare under resans gång att rättssäkerhetsfrågan är mycket viktig för alla riksdagspartier och även för regeringen. Såvitt jag kan se, även om vi också har fått läsa sent och på engelska, är det just sådana här saker, till exempel att transferering av persondata måste göras så försiktigt som möjligt och så vidare, som har stärkts. Det understrukna är såvitt jag förstår det tillagda, och då är det just rättssäkerhetsdelarna som vi värnar om. Det var ju bra att få det klarlagt.

Jag har inte ytterligare frågeställare på listan utan finner sammanfattningsvis att det finns stöd för regeringens ståndpunkt men noterar avvikande meningar från v och mp.

Jag ber ledamöterna behålla den blå mappen hemlig som brukligt är, men ni kan ha kvar den så länge, för punkt 10 är en informationspunkt med en hemlig handling till. Det är nämligen information om mötet mellan EU:s och USA:s ministrar för rättsliga och inrikes frågor den 8–9 april i Madrid. En hemligstämplad rapport därifrån finns i den blå mappen.

Anf. 81 Statssekreterare MINNA LJUNGGREN:

Ordförandeskapet kommer endast att informera om mötet mellan EU och USA så jag hänvisar till det skriftliga underlaget.

Anf. 82 MAGDALENA STREIJFFERT (s):

Fru ordförande! Jag ser i den blå mappen att man ska ha ett nytt samarbete när det gäller asyl- och flyktingfrågorna.

Vet statssekreteraren mer konkret vad det innebär? Vad jag förstår kommer det mer konkret information senare. Då undrar jag: När är senare?

Anf. 83 Planeringschef OLA HENRIKSON:

Under det svenska ordförandeskapet kom man överens om något som kallas för Washingtonförklaringen mellan EU

och USA. Man vill utvidga samarbetet med USA i asyl- och migrationsfrågor. Det har tidigare huvudsakligen varit en diskussion om viseringsreciprocitet, som nämndens ledamöter säkert väl känner till.

En fråga som det dåvarande svenska ordförandeskapet tog upp var vidarebosättning eftersom både Sverige och USA är stora vidarebosättningsstater.

Det kommer mer information längre fram. Mötena hålls inte med hela EU-kretsen. Det är trojkan på EU-sidan, det vill säga sittande och kommande ordförandeskap samt kommissionen.

Det är en utveckling av Washingtondeklarationen.

Anf. 84 MARYAM YAZDANFAR (s):

Jag läser att man från amerikanskt håll är tacksam för samarbetet när det gäller stängningen av Guantánamobasen.

President Obama var ju ganska tydlig med att han skulle stänga Guantánamo så fort han hade tillträtt. Det var väl också ett av hans första beslut.

Det har varit ganska komplicerat. Jag undrar hur EU:s fortsatta samarbete här kommer att se ut. Kommer det att ske något i fortsättningen? Har ni någon information om det?

Anf. 85 Planeringschef OLA HENRIKSON:

Under förra året kom man på EU-sidan överens om vissa riktlinjer för detta inom ramen för rådsslutsatser. Jag kan inte på rak arm i detalj redogöra för hur de ser ut.

Olika medlemsstater har bilateralt kommit överens med USA om att ta emot före detta interner från Guantánamobasen. Det är ramarna för detta.

Överföringarna sker på bilateral basis, men på EU-nivå har man kommit överens om ett visst informationsutbyte eftersom man kommer i åtnjutande av den fria rörligheten inom Schengen.

Anf. 86 DÉSIREE PETHRUS ENGSTRÖM (kd):

Jag har tidigare frågat justitieministern om några var i fråga för Sverige. Då fanns det inga uppgifter om hur många det handlade om till Europa eller om det över huvud taget skulle innebära några personer till Sverige.

Anf. 87 Statssekreterare MINNA LJUNGGREN:

Den här frågan hör ju inte riktigt till dagordningen i dag. Jag skulle vilja lämna den därhän. Jag har ingen annan information än den som justitieministern har lämnat tidigare.

2009/10:32

16 april

Anf. 88 ORDFÖRANDEN:

Kan vi be Regeringskansliet att återkomma skriftligt med svar på frågan eftersom den har väckts? Det vore önskvärt. Det kan skickas till EU-nämndens kansli.

Anf. 89 Statssekreterare MINNA LJUNGGREN:

Vi tar med oss frågan.

Anf. 90 ORDFÖRANDEN:

Vi går vidare till punkt 11, Anslutning till Europarådets konvention om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna. Även denna fråga är välbekant. Den har tidigare behandlats i riksdagens behandling av Lissabonfördraget. Det nämner vi inte särskilt. Det förutsätts ledamöterna känna till.

Nu ska detta genomföras. PM och rådsdokument om genomförandet har utsänts till ledamöterna. EU-nämnden informerades i frågan senast den 19 februari. Nu är det en diskussionsfråga.

Anf. 91 Statssekreterare MINNA LJUNGGREN:

I Lissabonfördraget finns det en bestämmelse om att EU ska ansluta sig till Europakonventionen. Kommissionen presenterade i mars en rekommendation om förhandlingsmandat för anslutningen.

I förhandlingen om mandatet har det bland annat diskuterats om det bör finnas möjlighet för EU att träda in som part i mål som rör EU-rätten. Man har också diskuterat hur EU-domstolens företrädesrätt när det gäller tolkningen av EU-rätten ska kunna bevaras.

Det spanska ordförandeskapet har i ett nytt dokument inför rådsmötet bett om riktlinjer för hur de två frågorna ska hanteras. Man önskar också riktlinjer om vem som ska förhandla med Europarådet för EU:s räkning.

Diskussioner om dessa frågor pågår i en konstruktiv anda. Det spanska ordförandeskapets ambition är fortfarande att förhandlingsmandat ska kunna antas under första halvåret i år. Vi stöder den ambitionen.

När det gäller de tre delfrågor som ska diskuteras vid rådsmötet har vi inget att invända mot att kommissionen ska utses till EU:s förhandlare i det här fallet. Vi tycker också att det är bra att det förs in en möjlighet för EU att gå in som medsvarande i mål som rör unionsrätten. Vi menar att det är bra att EU-domstolen kan ges möjlighet att uttala sig om unionsrätten inför en prövning av en EU-rättsakt i Europadomstolen.

Vi är alltså, mot denna bakgrund, i stort sett positiva till att arbeta vidare utifrån de förslag som det spanska ordförandeskapet nu har presenterat.

Vår övergripande målsättning är, som tidigare, att få till stånd en snabb anslutning av EU till Europakonventionen och att den anslutningen ska bidra till att stärka Europakonventionen och Europadomstolen.

Jag kan tillägga att det slutliga avtalet om EU:s anslutning måste godkännas av Europaparlamentet.

Anf. 92 MARYAM YAZDANFAR (s):

Jag skulle vilja ha ett förtydligande av en formulering i regeringens ståndpunkt, nämligen att regeringen kan acceptera att EU-domstolen får yttra sig i Europadomstolen i mål som rör unionsrätten, men skulle föredra att den bestämmelsen görs fakultativ och att Europadomstolen på begäran av EU fattar beslut om att inhämta sådant yttrande i de fall det bedöms nödvändigt.

Jag undrar varför. Är det av praktiska skäl?

Anf. 93 Statssekreterare MINNA LJUNGGREN:

Jag hänvisar frågan och resonemanget bakom till kanslirådet Mathias Säfsten.

Anf. 94 Kanslirådet MATHIAS SÄFSTEN:

Frågan om EU-domstolens tolkningsrätt har varit viktig för många medlemsstater. Man ska betona att det handlar om EU-rätten.

I de allra flesta fall kommer EU-domstolen att ha lämnat ett tolkningsbesked, antingen för att målet har prövats den vägen eller för att domstolarna i medlemsstaterna redan har ställt en fråga och begärt ett förhandsbesked.

Förmodligen kommer det bara i undantagsfall att vara aktuellt att EU-domstolen inte redan har prövat en fråga. Det kan dock förekomma, till exempel vid ett förvaltningsrätts-

ligt förfarande där domstolen inte har involverats över huvud taget eller för att de nationella domstolarna inte har ställt frågan. Tolkningsfrågan i EU-rätten kan då vara väldigt svår. Ibland kan den vara klar, ibland kan den vara svår.

Om det är en svår fråga om innebörden av EU-rätten menar vi och många andra att det kan vara värdefullt att EU-domstolen kan ge sin syn på saken. Det ligger i linje med protokoll 8 till Lissabon. Där står det i och för sig att företrädesrätten när det gäller tolkning av EU-rätten ska bevaras. Men det handlar om att EU-domstolen är den sista uttolkaren av EU-rätten.

Det är bakgrunden till vår ståndpunkt.

Anf. 95 MARYAM YAZDANFAR (s):

Är det alltså av praktiska skäl? Jag tolkar det som att där det redan finns en tolkning av EU-domstolen ska de inte behöva lämna ett yttrande igen.

Det är alltså av praktiska skäl?

Anf. 96 Kanslirådet MATHIAS SÄFSTEN:

Det är riktigt. När det finns ett besked ska inte domstolen involveras igen.

Om det är uteslutande av praktiska skäl kan jag inte säga. Det kan ju vara svåra frågor som EU-domstolen inte har yttrat sig om. Då finns det ofta ett behov av att domstolen ger sin syn på saken.

Vi tycker att den ska vara fakultativ för att vi inte vill binda upp Strasbourg att tvingas göra detta.

Anf. 97 JACOB JOHNSON (v):

Jag har en formell fråga om underlaget.

Regeringens ståndpunkt finns redovisad i kanslikommentarerna från EU-nämndens kansli men inte i Justitiedepartementets kommenterade dagordning. Är det bara ett förbiseende?

Anf. 98 ORDFÖRANDEN:

Kanslikommentarerna kompletteras. Det görs ett gediget arbete varje vecka för att lägga pussel utifrån den kommenterade dagordningen. Det görs ofta kompletteringar under veckans gång. Så har väl skett även här.

Frågan var varför regeringens ståndpunkt står så tydligt i kanslikommentarerna men inte i den kommenterade dagordningen.

Det är inte ovanligt. Den kommenterade dagordningen går ut ganska tidigt under veckan.

Anf. 99 Kanslichefen MARGARETA HJORTH:

Som ordföranden säger får vi hela tiden information från departementet. I vissa fall blir det en utökning av ståndpunkter och annan information i våra kanslikommentarer.

Anf. 100 ORDFÖRANDEN:

Senast under EU-nämndens sammanträde vill vi ju veta vad regeringen tycker. Om det inte står i papperen på måndagen brukar vi komplettera det under veckan. Om inte det räcker kompletterar vi vid bordet.

Nu framgår det ju tydligt även enligt följdfrågorna.

Riksdagen behandlar ärendet. Det står inte i kanslikommentarerna; det förutsätts vara välbekant. Riksdagen behandlade Lissabonfördraget och den här frågan med avslut den 20 november 2008.

Ansvarigt fackutskott för denna del är rimligen konstitutionsutskottet. Såvitt vi vet har det inte varit några överläggningar i den här frågan där och inte heller i något annat utskott. Då måste man fråga konstitutionsutskottet varför och varför inte och om det planeras. Det står dem fritt att prioritera.

Vad riksdagen tycker om att ta in konventionen i fördraget är dock mycket väl genomtröskat i samband med själva fördragsbehandlingen.

Den 20 november 2008 är alltså vår senast kända riksdagshistoria i frågan. Vi får se vad konstitutionsutskottet gör framöver.

För EU-nämndens del är det dags att sammanfatta. Såvitt jag förstår är vi någorlunda överens i sak. Jag har inte hört några avvikande meningar.

Jag finner att det finns stöd för regeringens upplägg inför fortsatta förhandlingar i denna fråga.

Vi går vidare till punkt 12, Rådets slutsatser om insatserna på det rättsliga området i samband med den ekonomiska återhämtningen.

Den frågan diskuterade vi senast i nämnden i samrådsform den 27 november inför rådet och slutsatser den 30 november 2009. Det var mer om de allmänna förutsättningarna.

Just den här delen har vi bara informerats om. Det var den 3 april 2009. Nu förväntas behandling av slutsatser. Underlag är utsänt.

2009/10:32

16 april

Anf. 101 Statssekreterare MINNA LJUNGGREN:

På RIF-rådet i april förra året, alltså under det tjeckiska ordförandeskapet, hölls en debatt om länken mellan det rättsliga området och den ekonomiska politiken. Det spanska ordförandeskapet har följt upp diskussionen genom ett förslag till rådsslutsatser om åtgärder för att förebygga finanskriser och stödja ekonomisk verksamhet.

Det handlar inte om några nya förslag, utan slutsatserna betonar vikten av redan antagna rättsakter och pågående utvärderingar. Man preciserar vad som ska göras och anger vissa tidsfrister. I vissa avseenden ber rådet kommissionen att analysera möjliga förbättringar.

Vi är bland annat nöjda med att man lyfter fram betydelsen av att det görs framsteg i förhandlingarna om EU-patentet och den föreslagna patentdomstolen. Sverige kan stödja slutsatserna.

Anf. 102 SUSANNE EBERSTEIN (s):

På s. 71 i den kommenterade dagordningen står det i slutsatserna att rådet vill understryka att man kan överväga om det är möjligt, och i så fall lämpligt, med en tillnärmning av strafflagstiftningen med avseende på allvarlig manipulering av börskurser och andra möjliga handlingar kopplade till värdepappersmarknaden.

I dag på nyheterna har vi fått höra att i Sverige fälls väldigt få insiders, och det är ganska tråkigt. Då undrar jag: Hur ser regeringen på ett tillnärmande av lagstiftningen då den svenska lagstiftningen uppenbarligen är för svag? Hur kommer detta att ske?

Anf. 103 Statssekreterare MINNA LJUNGGREN:

Det är nog inte riktigt Justitiedepartementets fråga, men departementsrådet Mikael Tollerz kanske har någon kommentar till detta.

Anf. 104 ORDFÖRANDEN:

Vi hoppas det, för vi samråder ju här och nu inför RIF-rådet. Visst berör förebyggande av ekonomiska kriser med mera ur RIF-perspektiv finansmarknaden, men det är ju RIF-relevant om det är rådets slutsatser.

Anf. 105 Departementsrådet MIKAEL TOLLERZ:

Jag måste erkänna att jag inte på rak arm har något bra svar på just den frågan. Förmodligen återfinns de här skrivningarna i andra instrument, möjligen i Stockholmsprogrammet. Det är egentligen vad jag kan säga.

Vad som sägs här är att man ska överväga om det är möjligt att vidta denna åtgärd. När det väl finns en bedömning av detta får vi ta ställning till den.

Anf. 106 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Vi går vidare till punkt 13, E-juridik – lägesrapport. Det är en informationspunkt. Vi fick också information i frågan den 27 november, då vi senast behandlade frågan i nämnden.

Anf. 107 Statssekreterare MINNA LJUNGGREN:

E-juridikprojektet handlar om att använda modern teknik inom juridiken, särskilt genom att skapa en europeisk juridikportal på nätet.

Kommissionen skulle ha varit klar med portalen före utgången av 2009. Vid RIF-rådets möte i december förra året konstaterades att man inte hade kunnat uppnå det. Rådet uppmanade då kommissionen att göra allt som är möjligt för att se till att portalen kan användas under våren, under det spanska ordförandeskapet. Rådet ska nu få information om hur arbetet med portalen har utvecklats.

Ett nytt bolag har tagit över huvudansvaret för konstruktionen av portalen. Det verkar ha medfört en högre kvalitet i arbetet. Vi utgår så klart från att kommissionen gör allt vad man kan för att portalen ska bli klar och kunna invigas under våren.

Anf. 108 ORDFÖRANDEN:

Det är som sagt en lägesrapport och inte en beslutsfråga.

Anf. 109 CHRISTINA AXELSSON (s):

2009/10:32

16 april

Jag tycker att det är bra att det står tydligt att portalen ska vara på samtliga EU-språk. Det är viktigt att det finns sökmotorer som fungerar på samtliga EU-språk när man ska leta i portalen, för jag kan tänka mig att det inte är så enkelt att hitta, och att man där har möjligheter att söka på det egna språket.

Anf. 110 Statssekreterare MINNA LJUNGGREN:

Jag instämmer i detta.

Anf. 111 ORDFÖRANDEN:

Vi går vidare till nästa informationspunkt, punkt 14, Information om mötet mellan justitieministrarna i unionen för Medelhavsområdet.

Anf. 112 Statssekreterare MINNA LJUNGGREN:

Den har blivit struken.

Anf. 113 ORDFÖRANDEN:

Jag har inga övriga frågor i mina papper. Har det tillkommit några?

Anf. 114 Statssekreterare MINNA LJUNGGREN:

Nej, inte ännu.

Anf. 115 ORDFÖRANDEN:

Då hamnar vi på den gemensamma kommittén, som vana RIF-samrådare känner igen. Där har vi först SIS II, där det förväntas en lägesrapport som i någon mening är unik för den gemensamma kommittén. Kommittén ska också anta slutsatser som är identiska, såvitt jag förstår, med rådets punkt 5. Finns det mot den bakgrunden något att tillägga på den här punkten från statssekreteraren?

Anf. 116 Statssekreterare MINNA LJUNGGREN:

Nej.

Anf. 117 ORDFÖRANDEN:

Vi kan då fatta ett likadant beslut som vi gjorde för ett tag sedan, nämligen att jag finner att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Nästa punkt är en informationspunkt angående Europamästerskapet i fotboll för två år sedan som den österrikiska delegationen vill diskutera.

Anf. 118 Statssekreterare MINNA LJUNGGREN:

Österrike vill helt enkelt dela med sig av sina erfarenheter från fotbolls-EM 2008 och berätta vad man anser att EU bör arbeta vidare med för att förstärka säkerheten vid den här typen av större evenemang. Det är bara en informationspunkt.

Anf. 119 DÉSIRÉE PETHRUS ENGSTRÖM (kd):

Punkten är ganska allvarlig. Det är verkligen tydligt reglerat: Rådet bör ta fram ett rättsligt instrument som förbjuder risksupportrar att lämna sitt hemland i samband med större evenemang. Jag tycker att det kräver ganska allvarliga och konkreta grunder för att vidta en så allvarlig åtgärd.

Anf. 120 Departementsrådet MIKAEL TOLLERZ:

Vi har också noterat det där förslaget. Det är ju inte förenligt med svensk lagstiftning och knappast heller förenligt med vad vi skulle vilja se. Det är en ingripande åtgärd att förbjuda en människa att resa utomlands på blotta misstanken att personen skulle uppträda olämpligt på något sätt.

Anf. 121 ORDFÖRANDEN:

Tack för klargörandet! Det var betryggande.

Anf. 122 MAGDALENA STREIJFFERT (s):

Jag vill påminna om den gemensamma svenska ståndpunkten att vi ska vara budgetrestriktiva. Här vill man att kommissionen ska betala ut pengar till utbildning. Det hoppas jag att också den svenska regeringen kommer att vara emot.

Anf. 123 ORDFÖRANDEN:

Även det är en känd allsvensk ståndpunkt. Vill regeringen kommentera eller kanske till och med understryka den?

Anf. 124 Statssekreterare MINNA LJUNGGREN:

Jag håller med.

Anf. 125 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för den informationen och för samrådet inför rådet med statssekreterare Ljunggren. Vi tackar så mycket för i dag och önskar trevlig helg och lycka till på rådet.

2009/10:32

16 april

Innehållsförteckning

1 § Jordbruk och fiske.....	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 2 CHRISTINA AXELSSON (s)	1
Anf. 3 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	2
Anf. 4 CARINA OHLSSON (s)	2
Anf. 5 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	2
Anf. 6 ORDFÖRANDEN	2
Anf. 7 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	3
Anf. 8 BENGT-ANDERS JOHANSSON (m)	4
Anf. 9 JACOB JOHNSON (v)	4
Anf. 10 ULF HOLM (mp)	4
Anf. 11 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	5
Anf. 12 CARINA OHLSSON (s)	6
Anf. 13 ULF HOLM (mp)	6
Anf. 14 ORDFÖRANDEN	6
Anf. 15 CHRISTINA AXELSSON (s)	6
Anf. 16 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	7
Anf. 17 ORDFÖRANDEN	7
Anf. 18 MAGDALENA STREIJFFERT (s)	8
Anf. 19 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	8
Anf. 20 ORDFÖRANDEN	8
Anf. 21 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	8
Anf. 22 ORDFÖRANDEN	9
2 § Rättsliga och inrikes frågor	10
Anf. 23 ORDFÖRANDEN	10
Anf. 24 Statssekreterare MINNA LJUNGGREN	10
Anf. 25 ORDFÖRANDEN	10
Anf. 26 Statssekreterare MINNA LJUNGGREN	10
Anf. 27 ORDFÖRANDEN	10
Anf. 28 BODIL CEBALLOS (mp)	11
Anf. 29 SUSANNE EBERSTEIN (s)	11
Anf. 30 ORDFÖRANDEN	11

Anf. 31 Statssekreterare MINNA	
LJUNGGREN.....	11
Anf. 32 BODIL CEBALLOS (mp)	12
Anf. 33 Statssekreterare MINNA	
LJUNGGREN.....	12
Anf. 34 ORDFÖRANDEN.....	12
Anf. 35 MARYAM YAZDANFAR (s).....	12
Anf. 36 ORDFÖRANDEN.....	12
Anf. 37 DÉSIRÉE PETHRUS	
ENGSTRÖM (kd).....	12
Anf. 38 Statssekreterare MINNA	
LJUNGGREN.....	13
Anf. 39 ORDFÖRANDEN.....	13
Anf. 40 Statssekreterare MINNA	
LJUNGGREN.....	13
Anf. 41 MARYAM YAZDANFAR (s).....	14
Anf. 42 ORDFÖRANDEN.....	14
Anf. 43 Statssekreterare MINNA	
LJUNGGREN.....	15
Anf. 44 ORDFÖRANDEN.....	15
Anf. 45 Statssekreterare MINNA	
LJUNGGREN.....	15
Anf. 46 ORDFÖRANDEN.....	15
Anf. 47 Statssekreterare MINNA	
LJUNGGREN.....	15
Anf. 48 ORDFÖRANDEN.....	16
Anf. 49 Statssekreterare MINNA	
LJUNGGREN.....	16
Anf. 50 MAGDALENA STREIJFFERT (s)	16
Anf. 51 ORDFÖRANDEN.....	17
Anf. 52 MARYAM YAZDANFAR (s).....	17
Anf. 53 Statssekreterare MINNA	
LJUNGGREN.....	17
Anf. 54 Departementsrådet MIKAEL	
TOLLERZ	18
Anf. 55 MIKAEL CEDERBRATT (m)	18
Anf. 56 BODIL CEBALLOS (mp)	19
Anf. 57 JACOB JOHNSON (v)	19
Anf. 58 MAGDALENA STREIJFFERT (s)	19
Anf. 59 MARYAM YAZDANFAR (s).....	19
Anf. 60 Statssekreterare MINNA	
LJUNGGREN.....	20

Anf. 61 Departementsrådet MIKAEL TOLLERZ	20
Anf. 62 ORDFÖRANDEN	20
Anf. 63 Statssekreterare MINNA LJUNGGREN	21
Anf. 64 ORDFÖRANDEN	21
Anf. 65 MARYAM YAZDANFAR (s)	21
Anf. 66 ORDFÖRANDEN	21
Anf. 67 BODIL CEBALLOS (mp).....	22
Anf. 68 ORDFÖRANDEN	22
Anf. 69 JACOB JOHNSON (v).....	22
Anf. 70 ORDFÖRANDEN	22
Anf. 71 Statssekreterare MINNA LJUNGGREN	22
Anf. 72 ORDFÖRANDEN	22
Anf. 73 DÉSIRÉE PETHRUS ENGSTRÖM (kd)	22
Anf. 74 ORDFÖRANDEN	23
Anf. 75 Ämnessakkunnige TOMAS FÄRNDAHL	23
Anf. 76 DÉSIRÉE PETHRUS ENGSTRÖM (kd)	23
Anf. 77 Ämnessakkunnige TOMAS FÄRNDAHL	23
Anf. 78 DÉSIRÉE PETHRUS ENGSTRÖM (kd)	23
Anf. 79 Ämnessakkunnige TOMAS FÄRNDAHL	23
Anf. 80 ORDFÖRANDEN	23
Anf. 81 Statssekreterare MINNA LJUNGGREN	24
Anf. 82 MAGDALENA STREIJFFERT (s).....	24
Anf. 83 Planeringschef OLA HENRIKSON	24
Anf. 84 MARYAM YAZDANFAR (s)	24
Anf. 85 Planeringschef OLA HENRIKSON	25
Anf. 86 DÉSIRÉE PETHRUS ENGSTRÖM (kd)	25
Anf. 87 Statssekreterare MINNA LJUNGGREN	25
Anf. 88 ORDFÖRANDEN	25
Anf. 89 Statssekreterare MINNA LJUNGGREN	25

Anf. 90 ORDFÖRANDEN.....	25	2009/10:32
Anf. 91 Statssekreterare MINNA LJUNGGREN.....	25	16 april
Anf. 92 MARYAM YAZDANFAR (s).....	26	
Anf. 93 Statssekreterare MINNA LJUNGGREN.....	26	
Anf. 94 Kanslirådet MATHIAS SÄFSTEN	26	
Anf. 95 MARYAM YAZDANFAR (s).....	27	
Anf. 96 Kanslirådet MATHIAS SÄFSTEN	27	
Anf. 97 JACOB JOHNSON (v)	27	
Anf. 98 ORDFÖRANDEN.....	27	
Anf. 99 Kanslichefen MARGARETA HJORTH	27	
Anf. 100 ORDFÖRANDEN.....	27	
Anf. 101 Statssekreterare MINNA LJUNGGREN.....	28	
Anf. 102 SUSANNE EBERSTEIN (s).....	28	
Anf. 103 Statssekreterare MINNA LJUNGGREN.....	28	
Anf. 104 ORDFÖRANDEN.....	29	
Anf. 105 Departementsrådet MIKAEL TOLLERZ	29	
Anf. 106 ORDFÖRANDEN.....	29	
Anf. 107 Statssekreterare MINNA LJUNGGREN.....	29	
Anf. 108 ORDFÖRANDEN.....	29	
Anf. 109 CHRISTINA AXELSSON (s).....	29	
Anf. 110 Statssekreterare MINNA LJUNGGREN.....	29	
Anf. 111 ORDFÖRANDEN.....	29	
Anf. 112 Statssekreterare MINNA LJUNGGREN.....	30	
Anf. 113 ORDFÖRANDEN.....	30	
Anf. 114 Statssekreterare MINNA LJUNGGREN.....	30	
Anf. 115 ORDFÖRANDEN.....	30	
Anf. 116 Statssekreterare MINNA LJUNGGREN.....	30	
Anf. 117 ORDFÖRANDEN.....	30	
Anf. 118 Statssekreterare MINNA LJUNGGREN.....	30	
Anf. 119 DÉsirÉE PETHRUS ENGSTRÖM (kd).....	30	

2009/10:32
16 april

Anf. 120 Departementsrådet MIKAEL	
TOLLERZ	30
Anf. 121 ORDFÖRANDEN	30
Anf. 122 MAGDALENA STREIJFFERT (s).....	31
Anf. 123 ORDFÖRANDEN	31
Anf. 124 Statssekreterare MINNA	
LJUNGGREN	31
Anf. 125 ORDFÖRANDEN	31